

WARSZAWA.— Rok I. Dnia 16. Kwietnia 1823.

K U R Y E R

DLA PŁCI PIĘKNEJ.

C Z Y L I

DZIENNIK LITERATURZE, KUNSZTOM, NOWOŚCIOM
i MODOM POŚWIĘCONY.

N° 8.

Dziennik ten wychodzi w Składzie sztuk pięknych A. BRZĘZINY trzy razy na tydzień, to jest: w Poniedziałek, Środę i Sobotę z dołączeniem kwartalnie dwunastu rycin mied, których jedna męzka. Prenumerata na 36 Numerów, przysyła się w Stolicy, w kwocie Złp: 15. na Prowincyi Złp: 18.

Jeszcze niektóre myśli o Kobietach.

Zdać nam się, iż wszystko cokolwiek mówią i piszą o kobietach, powinno być przedmiotem Dziennika im wyłącznie poświęconego takiego właśnie jakim jest *Kuryer dla Płci pięknej*. Nikt zatem nie może nam wziąć za złe jeżeli staramy się w tym względzie użytkować z wiadomości, które nam obce przynoszą dzienniki. W ostatnim Numerze 1go Tomu skreślone były w krótkości zdania rozmaitych Autorów piszących o kobietach, lecz gdy teraz, pismo wychodzące w Paryżu pod Nazwiskiem *Tablettes de la Drôme* umieściło również w tym względzie niektóre myśli, mniemamy przeto miłą czytelniczkom naszym uczynić przysługę umieszczając z nich niektóre wyjątki.

„Wielu Autorów mówiło i pisało o kobietach więcej wytwornie aniżeli prawdziwie, i nie można im nawet mieć za złe jeżeli niekiedy nazbyt zaięci pięknym przedmiotem swych myśli plody swojego pióra zamieniali w Panegiryki. Wistocie możnaż poświęcać swe pióro téj

płci boskiej, nie przenieść czasem tajnych uczuć serca nad zimne prawidła rozumu? Czyliż ten zimny krytyk usiłujący podać w wątpliwosć ich cnoty, czyliż ten ponury Cenzor, którego dusza nigdy nie była zdolną uczuć miłości może oceniać to co mu całkiem jest nieznanym?— Tłum pisarzy więcej szczęśliwych, może też więcej nierozsądnych zdołał zedrzeć zasłonę okrywaiącą niektóre tej płci tajemnice, ale powszechnie widzimy że to odkrycie nowym ich tylko w Jej obronie natchnęło zapale.

Kobiety słodkie łagodne i boiaźliwe z natury, umieją się niekiedy uzbraiać odwagą, kiedy ich uczucia naytkliwsze są wzgardzonemi lub pomiianemi. Rewolucya francuzka tysiączne na dowód tego stawia nam przykłady a szczególne poświęcenie się Panny *Sombreuil* nieraz wzruszało tkliwe Oyców serca. Lecz jeżeli Kobieta wznosi się prawie nad ludzką naturę, kiedy potrzeba nieść pomoc nieszczęściu, kiedy potrzeba wydrzeć ukochaną istotę z rąk zaiadłych siepaczy, tak przeciwnie wraca napowrót do swej słabości kiedy osobiste nieszczęścia obarczają ją i ucisną. To zdanie nayeściej zastósować się dać do tych boleści serca, które stają się męczarniami całego naszego życia. Jeżeli kobiety są przymuszone wyrzec się uczucia, które napełniało ich życie szczęściem i rozkoszą, jeżeli okrutne doświadczenie rozprasza niekiedy Ich łube sny miłości, przecież rzadko posiadają dosyć siły do zniesienia tak dotkliwego nieszczęścia, i zawsze usuwając się od widoku świata, leia ciągle łzy żalu, iż poszły za popędem serca, tak mało teraz nagrodzonym. — W tédy trzeba ich oderwać od téj przepaści zgrozy którój same szukają, trzeba ie że tak powiem otoczyć pięknościami sztuki i natury, i na ich nie zgoione rany lać łagodzący balsam który nam Muzy gotuią.

Lecz jeżeli Kobieta przymusza i w zywia w swym nieszczęściu do starań i pocieszeń, z całą słodyczą iéy właściwą umie nieść ulgę naszym cierpieniom. — Na iéy łonie zasypia spokojnie nieszczęsny sierota szukaiący Ojca; iak Anioł pokoju czuwa przy łożu śmierci, i często iak druga *Eponina* przenosi ciemnice strasznych więzień nad blask okazałych uroczystości, jeżeli tylko iéy pomoc może osłodzić boleść matki tracącój syna, cierpienia siostry lub małżonka. — Wygnany z Teb Edyp, pozbawiony wzroku, nie czuje ieszcze swych nieszczęść, zostaje mu bowiem iego *Antigona*. Jakiemuż bóstwu poświęconym

był ten przybytek którego szczątki dotąd zdumiewaia wędrowca u stóp *Aventinu*, i którego granitowe kolumny przeżyły szczyty *Kapitolu*! — Świątynia ta była poświęconą *Miłości Macierzyńskiej*. — Któż to ieżeli nie kobieta wskazanego Ojca na straszną śmierć głodu, własnemi karmiła piersiami? — Jakże podobny czyn uwielbienia iest godnym, i iak dalece bładzą ci, którzy na podobny postępek usiłują rzucić cień bez wstydu. — Tak pod ubogą strzechą, iak i w wspaniałych przysionkach mamurowych pałaców, na dworach Królów i możnych, kobiety mają łyż poświęcone cierpieniom, mają balsam na wszystkie rany. — Otoczmy więc wdzięcznością i miłością te piękne towarzyszki życia naszego, dane nam dla osłodzenia naszego wygnania, i razem z wdzięcznym *Legowé* którego śmierć zawczesną dotąd oplakuie muza *Elegii* powtórzmy te pamiętne słowa. —

„Les femmes, dût s'en plaindre une maligne envie,
Sont ces fleurs, ornemens du désert de la vie. —
Reviens de ton erreur, toi qui veux les flétrir
Sache les respecter; autant que les chérir.
Et si la voix du sang n'est point une chimère
Tombe aux pieds de ce sexe à qui tu dois ta mère.”

TEATRA i WIDOWISKA STOLICY.

TEATR NARODOWY. Dnia 14. Benefis P. *Génot* Artysty Francuzkiego, wykonany przez Artystów Francuzkich. Opera Komiczna w iednym Akcie: *Le Prisonier* i dwie iednoaktowe Komedyo-Opery: *Le tailleur et le Bouffon*, i *La Champenoise*.

To co możemy mówić o Teatrze Francuzkim znajdującym się w naszej stolicy, nie może być iak tylko zdaniem sprawy o ich grze, i zwróceniem uwagi Artystów naszych, na to, co w niej naśladowania iest godnem — Dla tego pomimo, kilkoczasowego iuż ukazywania się Pana *Génot* na scenie Francuzkiej, wstrzymaliśmy się z ogłoszeniem naszego zdania, aż do chwili, w której obrawszy sobie Teatr Narodowy za miejsce swego benefisu, baczniejszą na siebie uwagę Publiczności ściągnał.

Dane sztuki, są narodowemi Francuzkiemi, są takiemi że mierne nawet talenta, dobrze się wydać w nich mogą. Wy-

znać więc musimy że iak *Le Prisonier*, tak *Le Bouffon et le tailleur*, lepiej były oddane przez Francuzkich Artystów niż przez naszych. Wątpię przecie wypada czyby im się równie udało odegranie naszych narodowych sztuk np. *Powrót Pośta*, lub Pana *Geldhaba*, gdyby ie na Francuzki ięzyk wytlómaczono. Dla tego nie przestaniemy nigdy Artystom naszym przypominać, aby w wystawach komedyi Francuzkich na nasz ięzyk pzzłożonych starali się żywość gry Francuzkich Artystów naśladować.

Zdaie nam się, że głos Pana *Génot*, lepiej się rozwiał w małej sali Pałacu Saskiego; mimo tego z żalem wyznać nam przychodzi, że co się tycze śpiéwu, postawy, ułożenia, żywości i lekkości gry, żadnego znasznych Artystów, równać z nim nie można; w komedyi zaś ieden Pan *Aszperger* zbliża się do niego.

Pani *Julien* w rolach suberétek, i Pani *Zelis* w rolach Panienek dobrego tonu, są Artystkami skończonemi. Pan *Lafontaine* ma swoje zalety, iednakże nie dochodzi Pana *Mairét*.

Dnia 15. Kwietnia. *Spiewaczki Wiejskie*, sztuka sama iak zwyczajnie Włoskie do muzyki zupełnie zastósowana. Muzyka, między Włoskiemi nawet iedna z najprzyjemniejszych. Rola P. *Zdanowicza*, co do gry komieczney, iest iego tryumfem. Pan *Szczurowski* liczne w téj sztuce odbiera, i na liczniejsze zasługi oklaski.

W dniu dzisiejszym w Teatrze Narodowym Pan *Mazas* Skrzypek przeieżdzający daie Koncert Wokalny i Instrumentalny.—

Nadesłana została Redakcyi *Kuryera dla Płci Piękney* odpowiedź Pana czyli Panów W. Z. O. K. K. M. Ł. S. E. na uwagi iakiegoś Pana X. o wystawieniu Komedyi *Dwa Małżeństwa w iednym Domu* iakoby w *Kuryerze dla Płci piękney* umieszczone. — Że zaś w *Kuryerze dla Płci piękney* wychodzącym w Składzie *A. Brzeziny* nie ma żadney Recenzyi o Teatrze przez P. X. odsyłamy więc Pana czyli Panów W. Z. O. K. K. M. Ł. S. E. do tego *Kuryera dla Płci piękney*, w którym Pan X. swoje uwagi o Teatrze umieszcza.

Redakcyja.